

چگونه مقاله‌ی علمی پژوهشی تهیه کنیم؟

محدود کردن موضوع

اشاره

در مقاله‌های پیشین، اشاره کردم که باید از انتخاب موضوع‌های کلی (مانند: گیاهان) اجتناب کنید، حتی اگر موضوع را خودتان انتخاب کرده باشید یا کسی پیشنهاد کرده باشد؛ شما به راهبردهایی برای محدود کردن موضوع انتخاب شده، نیاز خواهید داشت. برخی از این راهبردها در این مقاله شرح داده شده است.

نوشته: بورلی آن چاین

ترجمه: احمد شریفان

کلید واژه‌ها: محدود کردن موضوع پژوهش، پرسیدن سؤال، نمودار هرمی، نمودار هدف، برنامه‌ریزی زمانی.

پرسیدن سؤال

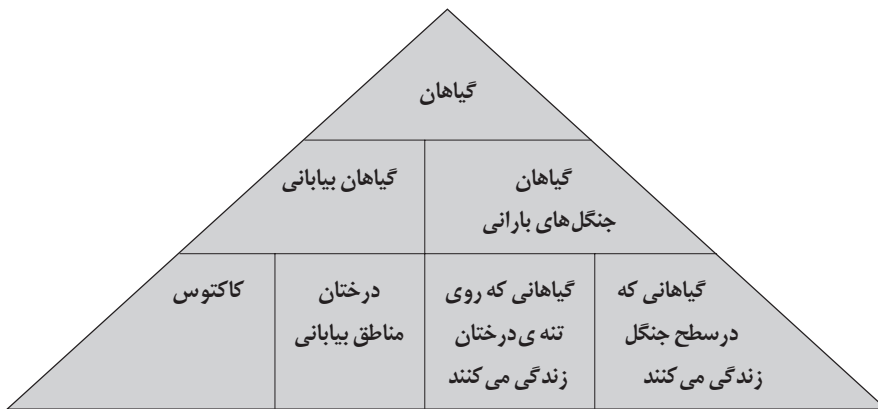
محدود کردن موضوع را با طرح سؤال‌هایی درباره‌ی آن شروع کنید. به عنوان مثال:

درباره‌ی موضوع کلی «گیاهان» سؤال‌های زیر را از خودتان پرسید و سعی کنید به آن‌ها جواب بدهید:

- گیاهان چگونه رشد می‌کنند؟
- گیاهان برای رشد، به چه چیزهایی نیاز دارند؟
- گیاهان چگونه در محیط خشک به رشد خود ادامه می‌دهند؟
- چند نوع گیاه خاص وجود دارد؟

آن (مانند گیاهان بیابانی و گیاهان جنگل‌های بارانی) را به طور مجزا بنویسید.

در قاعده‌ی هرم، برای هر یک از موضوع‌های فوق، دو موضوع محدودتر (مانند کاکتوس و درختان مناطق بیابانی؛ گیاهانی که بر روی تنه‌ی درختان یا در سطح جنگل زندگی می‌کنند) را بنویسید. این تقسیم‌بندی را آن قدر ادامه بدهید تا به موضوع مناسب و محدودتری برسید. اگر این عمل را بیش از حد ادامه بدهید، به موضوع‌هایی می‌رسید که خیلی محدودند و امکان پژوهش درباره‌ی آن‌ها دشوار است. در این صورت، به موضوع‌های قبل از آن‌ها مراجعه کنید. احتمالاً، آن‌ها موضوع‌های مناسبی برای تهیه‌ی مقاله‌ی علمی پژوهشی هستند؛ بنابراین، شما می‌توانید از میان آن‌ها، یکی را برای این منظور انتخاب کنید.

تهیه‌ی نمودار هدف

شما می‌توانید برای محدود کردن موضوع، از یک نوع سازماندهی گرافیکی به نام نمودار هدف استفاده کنید. این نمودار زمانی مفید است که بخواهید برای هر موضوع بیش از دو ایده بنویسید. در واقع، این نوع نمودار، آزادی فکری بیش‌تری را به شما می‌دهد تا به آنچه که علاقه دارید دست یابید.

به این منظور، یک برگ کاغذ بردارید و در وسط آن دایره‌ای کوچک، سپس دور آن، دایره‌ای بزرگ‌تری را رسم کنید. در واقع، دایره‌ی کوچک (مرکزی) همان موضوع هدف شماست. بنابراین، در دایره‌ی مرکزی

جواب دادن به این سؤال‌ها، می‌تواند به موضوع‌هایی مانند «حیات گیاهان در بیابان یا نحوه‌ی رشد گیاهان ناشناخته (خاص)» منجر شود.

تهیه‌ی نمودار هرمی

اگر ایده‌هایتان را به صورت سازمان یافته روی کاغذ به شکل نمودار هرمی نمایش دهید، می‌توان در محدود کردن موضوع پژوهش به شما کمک کند. یک برگ کاغذ بردارید و هرمی را بر روی آن رسم کنید؛ سپس موضوع کلی (به عنوان مثال: گیاهان) را در رأس هرم بنویسید. در وسط هرم و زیر موضوع کلی، دو موضوع مربوط به

● برای تهیه‌ی مقاله‌ی علمی پژوهشی‌تان، برنامه‌ی زمانی داشته باشید

اگر الگوهایی را که تاکنون در این مقاله و مقاله‌های قبلی ارائه شده، دنبال کنید؛ در پیدا کردن موضوع مناسب برای تهیه‌ی مقاله‌ی علمی پژوهشی موفق خواهید شد. بعد از پیدا کردن موضوع مناسب، می‌توانید برای تهیه‌ی مقاله‌ی علمی پژوهشی، مراحل بعدی را طی کنید. برای اطمینان از این که می‌توانید مقاله‌ی علمی پژوهشی را در زمان مقرر شده تهیه کنید، برنامه‌ریزی زمانی داشته باشید و طبق آن عمل کنید. برای تهیه‌ی نمونه‌ای از برنامه‌ریزی زمانی می‌توانید فرم زیر را مطالعه کنید.

در تنظیم فرم مورد نظر (زمان بندی مراحل انجام کار)، واقع‌نگر باشید و مطابق آن عمل کنید. اگر در ضمن کار، متوجه شدید که سرعت عمل شما کند است، برنامه‌ی زمانی را اصلاح کنید. در اصلاح برنامه‌ی زمانی، توجه داشته باشید که تاریخ ارائه‌ی مقاله تغییر نخواهد کرد.

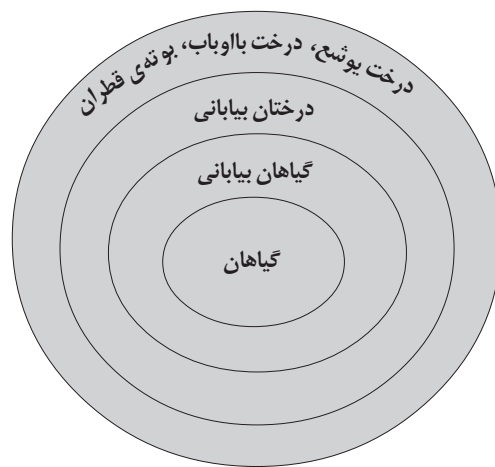
● برنامه‌ی زمانی

هنگامی که برای تهیه‌ی مقاله‌ی علمی پژوهشی تصمیم می‌گیرید، برای تدوین زمان بندی انجام کار از این فرم استفاده کنید؛ زیرا به شما کمک می‌کند تا مراحل انجام کار را از قبل پیش بینی و مطابق آن عمل کنید. تکمیل این فرم به شما نشان می‌دهد که تاکنون در زمینه‌ی تهیه‌ی مقاله‌ی علمی پژوهشی مورد نظرتان، چه کارهایی انجام داده‌اید و برای انجام مابقی فعالیت‌ها چه مقدار زمان در اختیار دارید. در این صورت می‌توانید تاریخ (زمان) انجام هر یک از مراحل کار را تغییر دهید؛ اما هرگز نمی‌توانید زمان مقرر شده برای تحویل کار را تغییر دهید.

منبع

Chin, Beverly Ann. *How to Write a Creat Research Paper*. USA, New Jersey: John Wiley & Sons.

(هدف) موضوع کلی (مانند گیاهان) را بنویسید و در دایره‌های اطراف آن، موضوع‌های محدودتر مربوط به هدف (مانند گیاهان بیابانی، درختان بیابانی، درخت یوشع، درخت باوواب، بوته‌ی قطران) را درج کنید.

تنها به مورد فوق بسنده نکنید؛ زیرا برای مثال ارائه شده است. شما می‌توانید برای رسیدن به موضوع مطلوب، دایره‌های بیش‌تری رسم کنید. هنگامی که این فعالیت را انجام دادید؛ با نگاه کردن به آن می‌توانید موضوع مناسب (مانند درختان بیابانی) را برای تهیه‌ی مقاله‌ی علمی پژوهشی انتخاب کنید. حتی اگر به نظرتان این موضوع کلی رسید، می‌توانید به موضوع دایره‌ی مجاور آن (مانند درخت یوشع) مراجعه کنید.

وظیفه	تاریخ: شروع	تاریخ: خاتمه
پیدا کردن موضوع		
انجام مطالعه‌ی مقدماتی		
جست‌وجوی منابع		
فیش برداری از منابع		
تدوین برنامه‌ی کاری		
تهیه‌ی اولین پیش‌نویس		
مرور و ویرایش پیش‌نویس		
ارائه‌ی مقاله		
تاریخ پایان کار		